

QAZAQ UNIVERSITETI

Апталық
1948 жылдың
20 сәуірінен
шыға бастады

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ АПТАЛЫҚ ГАЗЕТ

WWW.FARABI.UNIVERSITY

№3 (2006) 19 ҚАҢТАР 2026 ЖЫЛ

Ректор «Сириус» мектебі мен білім беру орталығының іргетасын қалау рәсіміне қатысты

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Түймебаев І таланттар саммиті барысында өткен «Сириус» мектебі мен білім беру орталығының іргетасын қалау рәсіміне қатысты.

балды, «Сириус» федералдық аумағы кеңесінің төрағасы және «Талант и успех» қорының жетекшісі Елена Шмелева, ғылыми және педагогикалық қауымдастық өкілдері жиналды.

«Сириус» мектебінде математика, физика, химия және биология пәндері бойынша кіріктірілген бағдарламалар, сондай-ақ жасанды интеллект, ғарыш, инженерия және өмір туралы ғылымдар бағытындағы пәнаралық курстар мемлекеттік және орыс тілдерінде Қазақстан Республикасының мемлекеттік білім беру стандартына сәйкес жүзеге асырылады.

Нұрсұлтан БАЗАРБАЙҰЛЫ

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінде Ұшқышсыз авиацияны дамыту инновациялық орталығы ашылды. Аталған орталық ҚазҰУ мен «Aerial Solutions» ЖШС арасындағы өзара ынтымақтастық аясында іске қосылды.

Ұшқышсыз авиацияны дамыту инновациялық орталығы ашылды

Жаңа ғылыми-инновациялық орталықта отандық ұшқышсыз ұшу аппараттарының (ҰҰА) модельдерін өзірлеу, оқу-өндірістік зертханалар мен сынақ полиго-

нын құру, сондай-ақ дуалды білім беру және сертификаттау бағдарламаларын жүзеге асыру жоспарланып отыр. Бұдан бөлек, студенттер мен оқытушылардың

қатысуымен ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстар жүргізіліп, ұшқышсыз ұшу аппараттары дайындалады.

Сонымен қатар орталық аясында дрондар мен сервистерді ішкі және халықаралық нарыққа шығару, инновациялық стартаптарды қолдау және коммерцияландыру көзделген. Жобаның іске асырылуы елдің цифрлық инфрақұрылымын нығайтып, Қазақстанның азаматтық ұшқышсыз авиация саласындағы мемлекеттік стратегиясын жүзеге асыруға елеулі серпін береді.

Жалғасы 2-бетте

Декандар алдына нақты міндеттер қойылды

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Түймебаев оқу ордасының құрылғанына 92 жыл толуына орай, факультет декандарымен жұмыс кездесуін өткізді.

Жоғары оқу орнының ағымдағы қызметі мен алдағы даму бағыттары жан-жақты талқыланды.

Жансейіт Қансейітұлы ҚазҰУ ұжымын көшбасшы

ЖОО-ның құрылғанына 92 жыл толуымен құттықтады. Жүздеу барысында оқу ордасының басшысы жоғары білім беру сапасын арттыру, оқу үдерісін жетілдіру, ғылыми-зерттеу жұ-

мыстарын дамыту және халықаралық ынтымақтастықты кеңейту мәселелеріне ерекше тоқталды. Сондай-ақ факультеттердің стратегиялық жоспарлары, білім беру бағдарламаларын жаңғырту, кадрлық әлеуетті нығайту және студенттермен жұмыс жүргізу қажет екенін жеткізді.

Жансейіт Түймебаев университет ұжымының алдына

қойылған негізгі міндеттерге тоқталып, әр факультеттің білім мен ғылымды ұштастыру-

дағы рөлінің маңыздылығын атап өтті.

Нұрсұлтан ЖЕКСЕНБАЕВ

2-бет

Ғылыми
орталықтардың
қызметімен
танысты

3-бет

Бюджет
қаражатын
тиімді
пайдалануды
тапсырды

4-бет

Күрделі
есептерді
шығаратын
қуатты
компьютер

Ұшқышсыз авиацияны дамыту ИННОВАЦИЯЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ АШЫЛДЫ

Соңы. Басы 1-бетте

Ашылу салтанатына ҚазҰУ Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Түймебаев, «Aerial Solutions» ЖШС Авиаациялық оқу орталығының бас директоры Перизат Құдайбергенова, ҚР Қорғаныс министрлігінің Ұшқышсыз ұшу жүйелерін дамыту және қолдану департаментінің басшысы Иса Теймуразұлы, Қорғаныс министрлігі Әуе қорғанысы күштері Әскери-әуе күштері қолбасшылығының бас орталығының басшысы Сәкен Рүстемов, Ұлттық қауіпсіздік академиясының кафедра меңгерушісі Артур Имашев, Қазақстан авиация әкімшілігінің Лицензиялау департаментінің директоры Әділжан Сұлтанов, белгілі ғалымдар, оқытушы-профессорлық құрам қатысты.

Жиынды ҚазҰУ басшысы Жансейіт Түймебаев ашып, орталықтың іске қосылуы Қазақстанның технологиялық дамуы үшін ерекше маңызы бар тарихи оқиға екенін атап өтті.

«Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев жасанды интеллектті дамыту жөніндегі кеңестің алғашқы отырысында: «Біздің ұлт ретінде бәсекеге қабілеттілігіміз бен егемендігіміз осы технологияны қалай

пайдаланатынымызға тікелей байланысты. Әр маман цифрлық дағдыларды жетік меңгеріп, жасанды интеллектінің мүмкіндіктерін жұмыс барысында тиімді қолдана білуі қажет», – деп атап өткен болатын. Орталық ауқымды ғылыми жобаларды іске асыруға, заманауи дрондарды жасап, құрастыруға, білікті мамандарды даярлауға және студенттердің тағылымдамадан өтуіне кең мүмкіндік береді. Мұнда жасалған дрондар экономиканың түрлі саласында тиімді қолданылатын болады», – деді ректор.

Өз кезегінде «Aerial Solutions» ЖШС Авиаациялық оқу орталығының бас директоры Перизат Құдайбергенова: «ҚазҰУ базасында ашылған Ұшқышсыз авиацияны дамыту инновациялық орталығы ғылымды, білім беруді және заманауи ұшқышсыз технологияларды біріктіріп, халықаралық стандарттарға сәйкес мамандар даярлауға мүмкіндік береді», – деп, жаңа орталықтың маңыздылығына тоқталды.

Шара соңында қатысушыларға орталықтағы заманауи құрылғылар мен аппараттар көрсетіліп, негізгі атқаратын жұмысы туралы ақпарат берілді.

Ұшқышсыз авиацияны дамыту инновациялық орталығының ашылуына арнайы келген қонақтар Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетіндегі ғылыми орталықтарды аралап, оқу ордасының инфрақұрылымымен танысты.

ҚазҰУ Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Түймебаев делегация мүшелеріне Farabi Hub инновациялық орталығындағы зертханалар мен ғылыми орталықтардың қызметі туралы жан-жақты ақпарат берді. Хабтың негізгі мақсаты – өзге университеттермен, ғылыми-зерттеу институттарымен және жекеменшік компаниялармен әріптестік орнатып, ғылыми әзірлемелер мен технологиялық идеяларды экономиканың нақты секторына енгізу үдерісін жеделдету. Мұнда заманауи құрылғылармен жабдықталған ғылыми зертханалар ғылым мен технологияның түрлі салаларында зерттеу жүргізіп, тәжірибе жасауға мүмкіндік береді.

Іссапар барысында қонақтарға Робототехника және

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Түймебаев аға оқытушы, жас ғалым Айжамал Байсейітованы қабылдады.

Кездесуде ғалым өзінің айналысып жүрген ғылыми жобаларын таныстырып, нәтижелері туралы ақпарат берді. Айжамал Байсейітова химия және химиялық технология факультетінде дәріс береді, сондай-ақ ҚазҰУ базасындағы Дәрілік өсімдіктерді ғылыми-зерттеу орталығында жұмыс істейді. Қазіргі таңда жас зерттеуші цикорий өсімдігінің қасиетін жан-жақты зерттеп, оның диабетке қарсы әсері бар екенін, қандағы қант деңгейін төмендететінін және зат алмасу процесін реттеуге оң ықпал ететінін анықтаған. Бұған қосымша, адам ағзасында стресс әсерінен пайда болатын

Ғылыми орталықтардың Қызметімен танысты

мехатроника бойынша компетенция орталығындағы германиялық KUKA өнеркәсіптік роботтары таныстырылды.

Сонымен қатар стартап-жобаларға технологиялық операцияларды роботтандыру тұжырымдамаларын зерделеу, көрсету және сынақтан өткізуге арналған бірегей алаң ұсынылған. Қазіргі таңда компетенция орталығы Astana Mo-

tors Manufacturing Kazakhstan және Hyundai Trans Kazakhstan сынды ірі өнеркәсіптік компаниялармен келісімшартқа отырған.

Сондай-ақ құрметті меймандар жаңадан ашылған Цифрлық технологиялар және робототехника халықаралық институты мен Робототехника орталығының қызметімен танысты.

Жас ғалым цикорий өсімдігінің қасиетін зерттейді

радикалдарға қарсы антиоксиданттық белсенділігі бар екенін де дәлелдеді.

Жүздесу барысында Айжамал Байсейітова ғылыми жоба-

сына патент алғанын айтып, болашақта биологиялық белсенді қоспа және емдік шай ретінде нарыққа шығаруды жоспарлап отырғанын жеткізді.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Түймебаев медицина және денсаулық сақтау факультетінің қызметімен танысып, оқытушы-ғалымдармен кездесті.

Ректор факультет ғимаратында жүргізілген жөндеу жұмыстарының нәтижелерімен танысып, жаңадан алынған заманауи медициналық оқу-зертханалық құрал-жабдықтарды көрді. Бұл құрылғылар студенттердің тәжірибелік дағдыларын дамытуға және болашақ медицина мамандарын сапалы даярлауға мүмкіндік береді.

Ғимараттың жалпы ауданы – 5700 шаршы метр. Мұнда зертханалық және тәжірибелік бөлмелер, сондай-ақ оқу залдары орналасқан.

Медицина және денсаулық

Медицина факультетіне жаңа тапсырмалар берілді

сақтау факультеті 2015 жылы ресми түрде ашылған. Алғашында үш кафедра негізінде жұмысын бастаған факультет бүгінде 10 кафедраны біріктіріп, тұрақты даму үстінде. Қазіргі таңда факультетте 4000-ға жуық студент білім алады. Халықаралық журналдарда ғылыми мақалалар жариялау көрсеткіші бойынша медицина және денсаулық сақтау факультетінің оқытушылары алдыңғы қатарда.

Кейін Жансейіт Түймебаев факультеттің ардагер оқытушы-ғалымдарымен, білім алушы жастарымен кездесу өткізіп, алдағы жоспарымен бөлісті.

«Медицина және денсаулық сақтау факультетінің тарихы қысқа болғанымен, жоғары нәтижелерге қол жеткізіп келеді.

Бүгінгі жетістіктермен шектелмей, алдағы уақытта ауқымды жобаларды іске асыру қажет. ҚазҰУ қалашығы құрылысының II даму жоспары аясында университеттік емхана салынады.

Аумағы 27 мың шаршы метр болатын бұл ғимаратта студенттер білім алып, тәжірибе-

ден өтеді. Сонымен қатар факультет білім алушылары үшін 1000 орындық жаңа жатақхана пайдалануға беріледі», – деді ректор.

Сөз соңында оқу ордасының басшысы бірқатар факультеттің ардагер оқытушылары мен ғалымдарын алғыс хатпен марапаттады.

Факультет деканы Сүндетғали Қалмаханов баяндама жасап, факультеттің даму бағыттары, білім беру сапасын арттыру, ғылыми-зерттеу жұмыстарын күшейту және клиникалық тәжірибені жетілдіру бойынша атқарылып жатқан жұмыстар жөнінде ақпарат берді.

Нұрсұлтан БАЗАРБАЙҰЛЫ

www.akorda.kz

Бюджет қаражатын тиімді пайдалануды тапсырды

ҚР Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың «Түркістан» газетіне берген сұхбатының негізгі өзегі 2025 жылдың қорытындысы мен алдағы кезеңнің басым бағыттарына арналды. Бір айта кетерлігі – өте мазмұнды сұхбат болды. Президенттің айтуынша, өткен жылы экономика 6 пайыздан астам өсіп, ІЖӨ 300 миллиард долларға жеткен. Жан басына шаққандағы көрсеткіш 15 мың доллардан асқан.

Бұл нәтижелер еліміз үшін маңызды көрсеткіш ретінде бағаланды. Дегенмен Мемлекет басшысы шешімін күткен мәселелер аз емес екенін, әсіресе инфляцияның жоғары деңгейі халықтың әл-ауқатын арттыруға бағытталған еңбектің тиімділігін төмендететінін атап өтті. Осыған байланысты Үкімет пен әкімдерге әлеуметтік-экономикалық тұғырды нығайту бағытында жүйелі жұмыс жүргізу міндеті қойылды. Сұхбатта салық реформасына қатысты ұстаным да кеңінен қамтылды. Президент жаңа Салық кодексінде бақылаудан гөрі серіктестік қағидасына басымдық берілетінін атап өтті. Яғни мемлекет, бизнес және азаматтар өз міндетін адал орындаған жағдайда салық төлеу ауыртпалық ретінде емес, қоғамға қайтып келетін инфрақұрылым, қызмет сапасы, қауіпсіз орта және мүмкіндіктер арқылы түсінілетін тетікке айналуы тиіс. Бұл тұрғыда салық – қоғамдық келісімнің бір бөлігі екені қорытындыланды.

Экономикалық және қаржылық-фискалдық реформалардың халыққа кері әсерін азайту мақсатында бірқатар шаралар да сөз болды. Атап айтқанда қыс мезгілінде тарифтерді өсіру әкімшілік тәсілдер арқылы уақытша тоқтатылатыны, бюджет қаражатын барын-

ша тиімді жұмсау талабы күшейтілетініне тоқталды. Сонымен бірге экономикаға орынсыз қаржы құю инфляцияны ушықтыратыны ескертіліп, қатаң бюджеттік тәртіп қажеттігі атап өтілді. Осы бағытта Үкімет, Ұлттық банк және Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі үшжылдық бағдарлама қабылдағаны көрсетілді.

Энергетика және коммуналдық инфрақұрылымды жаңғырту жөнінде де нақты деректер келтірілді: апат қаупі жоғары «қызыл аймақта» тұрған жылу электр станцияларының саны 19-дан 10-ға дейін азайғаны, тәуекелдің төмендегені айтылды.

Ауыл шаруашылығы тақырыбы сұхбаттағы маңызды бөлімнің бірі болды. Мемлекет басшысы бұл салаға қолдау көлемі жыл сайын артып келе жатқанын атап өтіп, шаруаларға 2024 жылы 580 млрд теңге, ал 2025 жылы 1 трлн теңге көлемінде жеңілдетілген несиелер берілгенін айтты. Соңғы он жылда мемлекеттік қолдау 10 есе артқанымен, оның тиімділігіне қатысты сұрақтар бар екені де назардан тыс қалмады. 2015-2024 жылдары ауыл шаруашылығында жалпы өнім көлемі 2,5 еседен астам өскені, әсіресе егін шаруашылығында нәтижелер жоғары болғаны, астық пен ұн экспортының рекордтық деңгейге жетіп, экспорт географиясының кеңейгені атап өтілді.

Ендігі кезекте жұмысты мал шаруашылығы бағытында күшейту қажеттігіне тоқталды. Президент әлемдік үрдістерді негізге ала отырып, 2035 жылға қарай ет тұтыну көлемі өсетінін, соған сәйкес импорт та артатынын атап өтті. Осы тұрғыда Қазақстанның, әсіресе Азия елдеріне, ет экспорттайтын ірі мемлекетке айналу әлеуеті бар екені көрсетілді. Былтыр қарашада өткен Ауыл шаруашылығы еңбеккерлерінің екінші форумы дәл осы салаға арналуы да осы басымдықпен байланыстырылды. Сонымен қатар Мемлекет басшысы инвестиция көлемі ғана емес, оның тиімді жұм-

салуы шешуші рөл атқаратынын да айтты.

Сұхбатта жасанды интеллект пен цифрландыру мәселесіне де арнайы тоқталып өтті. Президент Қазақстан цифрлық державаға айналуы тиіс екенін, бұл технология дәуірінде өркениетті ел ретінде дамудың негізгі шарты екеніне баса назар бөлді. Еліміздің мемлекеттік қызметтерді цифрландыру, финтех және бірқатар секторларды жаңғырту бағытында бастапқы мүмкіндіктері жаман емес екені белгілі. Astana Hub сияқты инновациялық экосистемнің жұмыс істеп тұрғаны, IT-қызмет экспортының өсімі, цифрлық активтерге арналған SguroCity пилоттық аймағы және Alatau city жобасы сияқты бастамалар да осы бағыттағы жоспарлар қатарында. Мемлекеттік деректерді жинау және талдау жұмысының күшейгені, сондай-ақ деректердің жаңа дәуірдегі стратегиялық құндылығы әңгіме арқауына айналды.

Сұхбат соңында Мемлекет басшысы жастарға қатысты пікірін білдіріп, олардың күш-қуаты мол, азаматтық сана-сезімі жоғары екеніне баса мән берді. Сонымен бірге жастарға шынайы өмірге нақты көзқараспен қарап, еңбекті таңдауға, тәртіп пен жауапкершілікті өмірлік қағида етуге шақыратын ой да айтылды.

Қорытындылай келгенде, Президент сұхбаты реформалар мен жобалардың нәтижесі халықтың нақты сұранысына негізделуі керектігін айқың жеткізді. Мемлекет басшысының сөзінше, азаматтардың мұң-мұқтажын тыңдап, түйткілді мәселелерді ашық айту – дұрыс экономикалық саясаттың кепілі. Оған, әрине, еліміздің мүмкіндігі мол, алайда мақсатқа жету үшін, ең бастысы, жүйелі еңбек пен ортақ жауапкершілік қажет.

Ілияс ҚҰЛИЕВ,
Экономика және бизнес жоғары мектебінің әлеуметтік-тәрбие жұмысы жөніндегі декан орынбасары

Терең ой мен сапалы ақпараттың тірегі

Ахмет Байтұрсынұлы «Газет – халықтың көзі, құлағы һәм тілі» деп бекер айтпаған. Қоғамның тыныс-тіршілігін айқын көрсетіп, елдің ой-санасын қалыптастыруда мерзімді баспасөздің орны-жаманда ерекше. Осы ұстанымды Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев та қолдап, «Түркістан» газетіне берген сұхбатында газет-журналдар қайта өрлеу дәуірінің бастауында тұрғанын атап өтті.

Менің ойымша, Мемлекет басшысының бұл пікірі қазіргі ақпараттық кеңістіктегі маңызды мәселені дөп басып отыр. Газет-журналдар қоғамды тек жаңалықпен қамтамасыз ететін құрал ғана емес, ой қалыптастыратын, талдау жасауға үйрететін рухани мектеп іспетті. Президент атап өткендей, дәстүрлі баспасөзде көтерілетін тақырыптар үстірт емес, мән-мағынасы терең, ал бұл оқырманның сыни ойлау қабілетін дамытуға ықпал етеді.

«Өз басым мерзімді баспасөзді жас кезімнен үзбей оқитыным рас. Әлі күнге дейін осы әдетімнен жаңылған емеспін. Қазіргі таңда баспасөз заман талабына бейімделіп, ақпарат айдынынан өз орнын тауып отыр. Газет тілшілері жан-жақты шолулар мен терең сараптамалар жасауға баса мән береді, ағартушылықпен айналысады. Кәсіби әрі өз ісіне адал журналистер сапалы материалдар әзірлеп, дәстүрлі құндылықтарды сақтауға елеулі үлес қосып келеді. Мен сүйікті Отанымыздың игілігі үшін барлық салада табысты еңбек етіп жүрген

мықты азаматтар туралы мәліметтерді көбінесе газеттерден аламын. Ел ішіне кең таралған TikTok, Instagram немесе Telegram арналары еңбек адамдарының шынайы тыныс-тіршілігінен алыс екенін өзіңіз де жақсы білетін шығарсыз», – деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Әлеуметтік желілер ақпаратты жылдам таратқанымен, онда эмоция мен әсерге құрылған, шынайы өмірден алшақ контенттің көп екені рас. Ал мерзімді баспасөз еңбек адамының болмысын, қоғамдағы нақты үдерістерді көрсетіп, ұлттық құндылықтарды сақтауға қызмет етеді. Сондықтан газет-журналдардың қайта өрлеу дәуірінің бастауында тұруы заңды құбылыс. Оқу мәдениетін дамыту, сапалы ақпаратты тұтыну арқылы ғана зияткерлік ұлт қалыптасады. Осы тұрғыдан алғанда, Президенттің баспасөзге берген бағасы қоғам үшін маңызды бағдар деп есептеймін.

Досжан БАЛАБЕКҰЛЫ,
Философия кафедрасының доценті міндетін атқарушы

Дамуға негізделген прагматикалық көзқарас

Ел Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың «Түркістан» газетіне берген сұхбаты Мемлекет басшысының ел дамуына қатысты ұстанымын айқын көрсететін бағдарламалық сипаттағы құжат деуге болады.

Қасым-Жомарт Тоқаев қазіргі кезеңдегі негізгі реформаларды популизмге емес, нақты есеп пен ұзақ мерзімді нәтижеге негіздеп жүргізу қажет екенін ашық айтты. Президенттің күрделі мәселелерді жасырмай, оларды қоғаммен тікелей талқылауға дайын екені аса маңызды.

Экономика, салық саясаты, инфляция, тарифтер және инфрақұрылым мәселелерінде Тоқаев «ауыр, бірақ қажетті шешімдерден» қашпау керектігін баса көрсетеді. Бұл қысқа мерзімді ұнамды әсерден гөрі, мемлекеттің тұрақты дамуын көздейтін прагматикалық көзқарас. Әлеуметтік әділдік ұғымы сұхбат бойы негізгі өзек ретінде көрінеді: мемлекет шын мәнінде мұқтаж азаматтарды қолдауы тиіс, ал жасырын субсидиялар мен теңсіздікке жол берілмеуі қажет. Ауыл шаруашылығы, туризм

және бизнес туралы ойларынан Президенттің қаржы бөлу ғана емес, жүйенің тиімділігін арттыруды басты мақсат етіп отырғаны аңғарылады. Кооперация, жауапты кәсіпкерлік, отаншыл ұлттық буржуазия қалыптастыру идеялары – осының дәлелі.

Жасанды интеллект, цифрландыру және атом энергетикасы жөніндегі тұжырымдар Қазақстанды шикізатқа тәуелді ел деңгейінен технологиялық мемлекетке көшіруге бағытталған стратегиялық ойлауды көрсетеді. Бұл бағыттар елдің болашағын айқындайтын ұзақ мерзімді басымдық ретінде ұсынылады. Бұл сұхбат Қазақстанның жаңа даму кезеңіндегі саяси-философиялық бағытын айқындауымен аса маңызды.

Нұртәліп ШӘРІПҚАЗЫ,
ҚазҰУ-дың аға оқытушысы

ҚР Президентінің жанындағы Ұлттық ғылым академиясының вице-президенті, белгілі қазақстандық ғалым және қоғам қайраткері, академик Асқар Жұмаділдаев күрделі математикалық есептерді шешуде Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ суперкомпьютерінің қуатын пайдалануда.

Ғалымның айтуынша, бұрын бірнеше апта, тіпті айлар бойы қолмен немесе жеке компьютер көмегімен есептелетін аса күрделі алгебралық есептерді ҚазҰУ-дың жоғары өнімді суперкомпьютері қысқа уақытта шешіп берген. «Тарихқа шолу жасасақ, мен Миттаг-Лефлер институтында жұмыс істеген уақытта компьютерге есептеу бағдарламаларын берсек, оның нәтижесін келесі күні

Күрделі есептерді шығаратын қуатты компьютер

ғана алатынбыз. Себебі күрделі есептерді шешу үшін қуатты компьютер қажет. Қазіргі таңда өзімде сегіз процессордан тұратын қуатты жеке компьютер бар, алгебралық есептерді соның көмегімен шығарып келдім. Алайда ҚазҰУ суперкомпьютері бұрын апта-лап есептелетін күрделі тапсырмаларды бар болғаны үш сағатта орындап берді. Сондықтан бұл орасан зор күш», – деді академик Асқар Жұмаділдаев.

Ғалымға ҚазҰУ Суперкомпьютер орталығының мамандары арнайы есептеуге арналған серверлерді бөліп

берген және ғылыми жобаларды жүзеге асыруға жан-жақты қолдау көрсетуде. Қазіргі таңда Асқар Серқұлұлы жоғары

технологиялық құрылғының көмегімен басқа да күрделі есептерді есептеу бағытында жұмыс істеуде.

Айта кетейік, ҚазҰУ-дың суперкомпьютері академиялық бағытта іске қосылған алғашқы жоғары өнімді есептеу кешені және мұндай деңгейдегі жүйе Орталық Азия өңірінде кездеспейді. Өнімділігі – 2000 терафлопс. Әлемдегі үздік 600 суперкомпьютердің бірі. Архитектурасы Intel және NVIDIA компанияларының процессорларынан құралған, қуаты ең заманауи дербес компьютерден 10 мың есе артық. Бұл жүйе күрделі математикалық модельдер мен көпөлшемді есептеулерді жоғары дәлдікпен орындауға, ауа райын болжауға, сондай-ақ жасанды интеллект пен деректерді терең талдау бағытындағы ғылыми және қолданбалы жобаларды тиімді жүзеге асыруға кең мүмкіндік береді.

Нұрсұлтан ЖЕКСЕНБАЕВ

ҒЫЛЫМИ ӘЛЕУЕТ ЖӘНЕ ЖАҒАҢДЫҚ КЕҢІСТІККЕ ИНТЕГРАЦИЯ

Жоғары оқу орнына дейінгі білім беру факультеті үшін жылан жылы ғылыми-зерттеу бағытындағы айрықша табыстарымен есте қалмақ. Университеттің әлемдік деңгейдегі зерттеу университетіне айналу стратегиясына сәйкес, факультет оқытушылары мен ғалымдары жоғары көрсеткіштерге қол жеткізді. Атап айтқанда жыл басынан бері халықаралық Scopus дерекқорында барлығы 19 ғылыми мақала жарияланды. Бұл көрсеткіштің сапалық деңгейіне тоқталсақ, жеті мақала әлемдік ғылыми қоғамдастықта мойындалған ең жоғары Q1 (First Quartile) санатындағы журналдарда жарық көрді. Бұл факультет ғалымдарының зерттеу жұмыстарының халықаралық бәсекеге қабілеттілігін көрсетеді.

Факультет аясында алғаш рет GLOBAL SYNERGY атты жаңа ғылыми журналдың жарық көруі отандық ғылыми орта үшін елеулі оқиға болды. Бұл басылым жас зерттеушілер мен тәжірибелі ғалымдардың пікір алмасу алаңына айналды. Ғылымды қолданбалы саламен ұштастыру мақсатында биыл сегіз стартап жоба сәтті жүзеге асырылып, өндіріске немесе оқу үдерісіне енгізілді. Ғылыми қоржынды толтыру мақсатында факультет ұжымы тарапынан тағы жеті ғұттық жоба өзірленіп, конкурстық іріктеуге жолданды.

ЖАСТАР САЯСАТЫ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК ҚОЛДАУ

Факультет басшылығы мен университет әкімшілігінің басты назарында жас мамандарға жағдай жасау мәселесі тұр. Осы бағыттағы жемісті жұмыстың айқын дәлелі ретінде факультетіміздің жас ғалымы Нұргүл Амангелдінің жетістігін мақтанышпен айта аламыз. Ол «Жас ғалым» ғылыми жобасын ұтып қана қоймай, ерен еңбегі үшін ҚР Ғылым және жоғары білім министрлігінің қолдауымен баспанаға (пәтер) ие болды. Мұндай қолдау факультеттегі өзге де жас мамандарға үлкен серпін беріп, ғылымға деген құлшынысын арттырды. Сондай-ақ биыл алғаш рет факультет имиджін халықаралық деңгейде насихаттайтын белсенділерге «Амбассадор» мәртебесі берілді.

ИНФРАҚҰРЫЛЫМДЫ ЖАҢҒЫРТУ

Биыл факультеттің материалдық-техникалық базасы түбегейлі жаңартылды. Бұл жұмыстар білім алушылар мен оқытушыларға қолайлы орта қалыптастыруға бағытталған:

Дамудың жаңа бағыты айқындалды

1. Технологиялық жабдықталу. Аудиториялар соңғы үлгідегі компьютерлермен жабдықталып, оқу залдарын цифрландыру деңгейі артты. Музыкалық аппаратуралар мен оқуға қажетті кейбір техникалық құралдар толығымен жаңартылды.

2. Оқу кабинеттері мен орталықтар. Тіл оқыту бағытындағы көшбасшылықты сақтау үшін Language park ребрендингтен өтіп, заманауи дизайнғағы логотипке ауыстырылды.

3. Сыртқы бейне және дизайн. Факультет өзіндік корпоративтік стилін қалыптастырды. Стендтер мен ақпараттық тақталар эстетикалық және функционалдық тұрғыдан жаңартылды. Оқу корпусы мен жатақханадағы мебельдер, үстел-жабдықтар толықтай жаңа үлгідегі жиһаздармен алмасырылды.

СТУДЕНТТІК ӨМІР ЖӘНЕ СПОРТТЫҚ ЖЕТІСТІКТЕР

Студенттердің әлеуметтік-тұрмыстық жағдайы да назардан тыс қалмады. Жатақхананың 3-қабаты толықтай жиһазбен қамтамасыз етіліп, білім алушылар үшін жаңа үлгідегі заманауи асхана ашылды. Бұл студенттердің бос уақытын тиімді әрі жайлы өткізуіне мүмкіндік береді.

Спорт саласында да факультет ұжымы белсенділік танытты. Университеттің қысқы спартакиадасында факультет құрамасы тартысты бәсекеде 6-орынды иеленіп, салауатты өмір салтын ұстанатындықтарын дәлелдеді. Сонымен қатар халықаралық аренада факультет беделін асқақтатқан «Халықаралық әл-Фараби 2025» олимпиадасы жоғары ұйымдастырушылық деңгейде өтті.

Жоғары оқу орнына дейінгі білім беру факультетінің 40

жылдық мерейтойына арналған Ашық есік күнін жоғары кәсіби деңгейде ұйымдастырып, іс-шара шеңберінде ардагер ұстаздармен кездесу өткізіліп, білім беру саласындағы дәстүр сабақтастығы насихатталды. Іс-шараға университет әкімшілігі мен ардагер ұстаздар, Дүниежүзі қазақтары қауымдастығы Алматы филиалының төрағасы және бірқатар танымал тұлғалар қатысты.

Осы мерейтой аясындағы салтанатты іс-шарада:

- жоғары оқу орнына дейінгі білім беру факультетінің 40 жылдығына арналған мерейтойлық жинақтың;
- Шетелдіктердің тілдік және жалпы білім беру дайындығы кафедрасының 40 жылдық тарихына арналған жинақтың;
- Жоғары оқу орнына дейінгі дайындық кафедрасының гуманитарлық және жаратылыстану бағыттары бойынша ҰБТ-ға дайындыққа арналған ұжымдық жинақтың тұсаукесер рәсімдері табысты өткізілді.

Сонымен қатар биыл Жаңа жыл мерекесі қарсаңында факультет ұжымы университетіміздің бастамаларын қолдай отырып, Алматы қаласындағы балалар үйінде өскелең ұрпақтың өсіп-өркендеуіне үлес қосу үшін арнайы қайырымдылық шарасын өткізді.

ҚОРЫТЫНДЫ

Жыл қорытындысы бойынша факультет ұжымының бірқатар мүшелері елеулі еңбектері үшін мемлекеттік марапаттар, арнайы медальдар және алғыс хаттармен марапатталды. 2025 жылғы жетістіктер – бұл Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың жоғары оқу орнына дейінгі білім беру факультетінің жаңа дәуірдегі даму бағытын айқындайтын маңызды белес. Білім мен ғылымды ұштастырған ұжым алдағы уақытта да биік асуларды бағындыруды көздейді.

Қанат КЕЛДЕБЕКОВ,
ҒЫЛЫМИ-ИННОВАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ ЖӘНЕ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҰНТМАҚТАСТЫҚ ЖӨНІНДЕГІ декан орынбасары

Ұстаз – мәртебелі мамандық. «Ұстаз болу – жүректің батырлығы» деген сөз де бар. Білім беру саласындағы ұзақ жылғы жемісті еңбегі және жас ұрпақты оқыту мен тәрбиелеуде үлкен жетістікке жеткен, «Білім беру ісінің үздігі» төсбелгісі мен университеттің 75 жылдығына арналған медальмен марапатталған ардагер ұстаздарымыздың бірі – ҚазҰУ колледжінде 17 жылдан аса ағылшын тілінен дәріс беріп келе жатқан Майра Кенебаевамен әңгімелескен едік.

Ұстаз — рухани сәулеткер

– Майра Аханбайқызы, ұстаздық жолға қалай келдіңіз? Жүрек қалауымен бе, әлде кездейсоқ па?

– Анығын айтқанда, бала кезімде модель болуды армандаған едім, алайда оған мамандық ретінде қарай алмадым. Өсе келе, өзіме дәріс берген орыс және ағылшын тілі мұғаліміне өліктеп, ұстаздықты таңдадым. Оқытушылардың өзін-өзі ұстауы, шәкіртімен қарым-қатынасы ерекше ұнайтын. Жалпы, менің ұстаздық еңбек өтілім – 45 жыл. Алғаш еңбек жолымды қазақтың кәсіби музыкасының негізін салушы, композитор, академик Ахмет Жұбанов атындағы дарынды балаларға арналған музыка мектебінде аға тәлімгер, ұстаз болып бастадым. Кейіннен интернат меңгерушісі, директордың тәрбие жөніндегі орынбасары қызметін атқардым. 2006 жылдан бері ҚазҰУ колледжінде ағылшын тілі пәнінен дәріс беріп келемін.

– Құндылықтар өзгеріп жатқан заманда, сіздіңше, ұстаз деген кім және қандай болуы керек?

– Үйдің іргетасының мықты, әдемі болуы сәулеткердің қолында болса, баланың келешегі – ұстаздың қолында, сондықтан мен ұстазды рухани сәулеткер дер едім. Әлеуметтік жағдайды дамыған елдің тағдыры білімді, тәрбиелі жастардың қолында, ал бұл жағдайда барлық жауапкершілік ұстаз мойнына түседі. Демек, Жер шарындағы халықтың әл-ауқаты мен тұрмысының қаншалықты дәрежеде дамуы ұстаздардың тізгінінде деп санаймын. Ұстаз болу – өз уақытын аямау, өзгенің бақытын аялау. Өзін ұстаздыққа арнаған адам өмірінің соңына дейін құрмет-қошеметке ие болмақ. Нағыз ұстаз бөтеннің баласын сүйе біледі, оның келешегі мен бақыты үшін оған жанашырлықпен қарайды. «Тәрбиесіз

берген білім – адамзаттың қас жауы» деп Әбу Насыр әл-Фараби айтқандай, кез келген ұстаз тәрбие мен білімді бөлмей, қатар ұстауы тиіс. Ал жалқаулық, өркекіректік, қаталдық мұғалімге жат, өз мамандығын сүйгендіктен емес, тек өмір сүру қажеттілігін қанағаттандыру үшін жасаған таңдау.

– Бұрынғы оқушылар мен қазіргілердің айырмашылығы бар ма?

– Бұрынғы мен қазіргі балалардың физиологиясында ешқандай өзгеріс жоқ. Қазір тұрмыспен сана өзгерген. Қазіргі балалар өте еркін, жан-жақты, ақпаратты өте жылдам қабылдайды. Ішкі еркіндігі дамыған, өз ойын еркін жеткізе алатын, өздігінен іздену мен пікірталас мәдениеті дамыған, жаңалыққа жаны құмар, іскер, ұлттық және қоғамдық құндылықты сыйлап, қадірлейтін, тәуелсіздік үшін кез келген кертартпа күштерге төтеп бере алатын тәуелсіз азаматтар.

– Жастардың мамандықты қалай таңдағаны жөн?

– Қабілеті мен бейіміне сай таңдағаны абзал. Мысалы, суретші, ақын, музыкант болу – қанмен келетін өнер, адам өздігінен сурет салып, ақын болып кете алмайды. Ал мұғалім, дәрігер мамандықтарын игеру үшін отбасында осы мамандық иелері болса, баласына мамандық таңдауда қателеспеуіне септігін тигізер еді. Олай дейтінім, осы аталған мамандықтарды ЖОО-да төрт жыл оқытады, ал адамгершілік қасиеті ана сүтімен беріледі. Оған қоса, отбасындағы мамандық иелерінен тәжірибе алмасып үйренері де көп болар еді деп ойлаймын.

– Ардагер, ұлағатты ұстаз ретінде жас мұғалімдерге не айтар едіңіз?

– Әр істі жүректің қалауымен жасаған абзал, себебі әр жұмыстың өзіне тән қиындығы болады. Ешқашан мойымай, қалаған мамандығыңның жемісін көру үшін уақытпен санаспай еңбек еткен жөн. Өйткені сіздердің алдарыңызда өміріміздің аса бағалы иелері, еліміздің ертеңі, жас өркендеріміз отыр. Сондықтан оларды жаңа заманға сай білім нәрімен сусындатып қана қоймай, жүрегіңмен сүйе біл әрі қазақи болымысымызбен тәрбиелеуге атсалысыңдар дегім келеді.

– Әңгімеңізге рақмет.

Сұхбаттасқан
Гүлжан ИДРИСОВА,
ҚазҰУ колледжі директорының
оқу-тәрбие ісі жөніндегі
орынбасары

Жеңімпаз жас инженерлер

Алматыда жас инженерлер бас қосып, Satbayev University-де механика және машинатану бойынша VI халықаралық студенттік олимпиада (SIOMMS-2025) өтті. Бұл маңызды ғылыми-білім беру шарасы кинематика, динамика, механизмдерді жобалау және робототехника салаларындағы мәселелерді шешумен айналысатын техникалық мамандық студенттерін жинады. Олимпиада екі жылда бір рет өткізіледі және бұған дейін Ижевск (Ресей), Шанхай (Қытай), Мадрид (Испания) қалаларында және Папа ғылым академиясында ұйымдастырылған болатын.

Олимпиаданың салтанатты ашылуы машинатану мен робототехника саласындағы жетекші мамандардың қатысуымен өтті. Олардың қатарында техникалық ғылымдар докторы, профессор, ҚР Ұлттық инженерлік академиясының вице-президенті А.Төлешов, техникалық ғылымдар кандидаты, Ижевск мемлекеттік техникалық университетінің доценті Э.Крылов, сондай-ақ Satbayev University проректоры С.Шалабаев және тағы басқа қонақтар болды. Спикерлер инженерлік білім беру саласындағы халықаралық жарыстардың маңызын атап өтіп, мұндай олимпиадалар студенттерге тәжірибе алмасуға, білім деңгейлерін көрсетуге және осы саланың қазіргі тенденцияларымен танысуға мүмкіндік беретінін айтып өтті.

Қатысушыларға механизмдерді талдау мен синтездеуге арналған теориялық және практикалық сипаттағы сегіз тапсырма ұсынылды. Оларды орындауға төрт сағат берілді. Әр студент тапсырмаларды жеке орындады. Командалық нәтиже жеке қатысушылар ұпайларының жиынтығымен есептелді.

Олимпиадаға Қытай, Испания, Румыния, Ресей, Қырғызстан және Қазақстан командалары қатысты. Қазақстан атынан Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, Satbayev University, М.Әуезов атындағы ОҚУ және Ө.Жолдасбеков атындағы Механика және машинатану инсти-

туты қатысты. Ұйымдастырушылардың айтуынша, SIOMMS-2025 соңғы жылдардағы ең кең ауқымды олимпиадалардың бірі болды.

Додада Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің командасы

Механика кафедрасының оқытушылары Б.Еспаев, Е.Савельев және Е.Темірбеков дайындады. Қатысушылар олардың кәсіби қолдауы мен жетекшілігінің үлкен рөл атқарғанын атап өтті.

Байқаудан бөлек, қатысушыларға Satbayev University зертханаларына экскурсия ұйымдастырылып, студенттер заманауи жабдықтар мен ғылыми жобалармен танысты. Жарыс қорытындыланғаннан кейін қонақтар Шымбұлақ тау кешеніне барып, Қазақстанның әсем табиғаты мен мәдениетімен жақынырақ танысу мүмкіндігіне ие болды.

Ұйымдастыру комитеті келесі олимпиада Қытайда, Шаньдун университетінің Вэйхай филиалында өтетінін хабарлады. Жақын уақытта іс-шараның ресми сайты іске қосылып, онда бағдарлама, қатысу шарттары және тіркеу туралы ақпарат жарияланатын болады.

SIOMMS-2025 халықаралық ынтымақтастықты нығайтуға және инженерлік білім беру деңгейін арттыруға бағытталған маңызды алаң болып қала береді. Қазақстандық студенттердің қатысуы ел инженериясының болашағы үшін үлкен әлеует бар екенін айқын көрсетті.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетіне команданы материалдық жағынан қолдап, олимпиаданың ұйымдастырушылық жарнасын толық қаржыландырғаны үшін ерекше алғыс білдіреміз.

жүлделі 3-орынға ие болды. Команда құрамында «Механика» және «Робототехникалық жүйелер» мамандықтарының студенттері Елжас Есен, Нұрай Жақай және Дияр Бақтыбаев бақ сынады.

Механика және машинатану институты (ИММаш) атынан Амандық Ботай, Рамазан Налибек және Олег Кириллов қатысты.

Студенттерді Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ механика-математика факультеті

Университеттің мұндай қолдауы жас инженерлерге халықаралық деңгейде білімін шыңдауға мүмкіндік берді.

Сайыста үздік нәтиже көрсеткен біздің дарынды студенттерімізді шын жүректен құттықтаймыз. Жеңіс пен еңбектің жемісі құтты болсын!

Динара ТУРАЛИНА,
Механика кафедрасының
меңгерушісі,
ассистент-профессор

12 января отметили важную дату в жизни – 70-летний юбилей нашего уважаемого доктора психологических наук, доцента кафедры общей и прикладной психологии, директора Центра психологических технологий и инноваций Фатимы Сагымбековны Ташимовой. Этот человек посвятил свою жизнь изучению человеческого разума и поведения. Ее работы помогают людям лучше понимать себя и других, решать проблемы и становиться счастливее.

Желаем юбиляру много новых творческих и личностных свершений

Окончив в Зайсане Восточно-Казахстанской области школу, молодая девушка хотела стать врачом или детским психологом, она приезжает в Алматы и поступает в институт. Путь в науку был долгим и сложным – стажер Московского государственного педагогического государственного института им. В.Ленина, аспирантка НИИ общей и педагогической психологии АПН СССР (г. Москва) и НИИ общего образования взрослых (г. Ленинград), Таллинского государственного университета (Эстония). Лишь в 1995 г. под руководством академика Х.И. Лийметса (Эстония) и академика Ю.Н.Кулюткина (Россия) Фатима Сагымбековна защитила кандидатскую диссертацию «Зависимость смысла учения студентов от особенностей их образа жизни» по двум специальностям: 19.00.01 – Общая психология, психология личности, история психологии, этнопсихология и 19.00.07 – Возрастная и педагогическая психология. Как отмечала соискатель: «Было установлено, что любая деятельность полифункциональна и всё зависит от того, какая система деятельностей является определяющей. На примере смысла учебной деятельности было показано, как в зависимости от разных систем деятельностей, определяющих образ жизни, меняется смысл учения».

С 1998 года Ф.С. Ташимова по приглашению декана факультета философии и политологии Н.А. Логиновой поступила на работу в КазНУ им. аль-Фараби, и продолжила исследования в области психологии смыслообразования. Она адаптировала учение аль-Фараби о субъекте как микрокосме в современную психологию личности. Смыслообразование было рассмотрено с точки зрения со-творчества разных ролей личности внутреннего мира человека, выявлены особенности саморегулирования человека. В докторской диссертации «Субъектная детерминация смыслов» (2010 г.) саморегулирование рассматривалось как соотношение механизмов преодоления и психологической защиты, что также отражало учение аль-Фараби о мерности в процессе выбора. Она разработала авторскую практико-ориентированную методику интегративной психологии. В последствии за труды по психологии смыслообразования Ф.С. Ташимова стала лауреатом премии имени Ы.Алтынсарина (2013 г.).

За время работы в нашем университете Фатима Сагымбековна дважды была заведующей кафедрами психологии: общей психологии – в 2003-2004 гг., общей и этни-

ческой психологии в 2011-2012 гг. Она способствовала развитию практико-ориентированного направления психологии, диагностической деятельности психолога, тренинговой работы со студентами и слушателями, клиентами. В 2012 году инициировала и организовала Центр «Психологических технологий и инноваций». Центр проводит Зимние и Летние психологические школы, заложив добрую традицию постоянного самосовершенствования профессиональной деятельности психологов. Центр стал площадкой для обмена опытом и мастерством психологов; объединяет творческих людей, профессионалов-психологов, практиков, педагогов; помогает продвигать интегративную психологию в консультативную практику помощи, сохранения и восстановления психического здоровья и поддержки людей. За эти 14 лет Центр провел уже 7 Международных зимних психологических школ и 6-летних на базе нашего университета.

Студенты и выпускники КазНУ с большой любовью и теплотой отзываются о Фатиме Сагымбековне Ташимовой как о Психологе-практике, Интегративном психологе, Исследователе и Учене, Учителе и Наставнике. Являясь прекрасным педагогом, ученым и практическим психологом, Фатима Сагымбековна Ташимова также замечательная мама и апашка двух внуков, основатель психологической династии. Свой юбилей психолог, ученая и педагог встречает по-деловому, проводит 8 Международную зимнюю психологическую школу с 28 по 31 января 2026 года. Как говорил известный психолог-гуманист Виктор Франкл: «Судьба, то есть все уже свершившееся, должны выступать стимулом к новому, созидательным действиям». Поэтому мы желаем юбиляру много новых творческих и личностных свершений, здоровья и благополучия!

Айгерим МЫНБАЕВА,
доктор педагогических наук, профессор
Майра КАБАКОВА,
кандидат психологических наук, профессор
преподаватели кафедры общей и прикладной психологии

Возможность совершенствования и раскрытия лидерского потенциала

«Деканы на высоте – в прямом и переносном смысле» – так наша команда деканов назвала статью в начале третьего модуля, долго рефлексируя и споря, как точнее передать суть того, что с нами произошло за эти шесть дней. И это название родилось не случайно.

Прежде всего хочу отметить, что business coach всей программы был Кайсар Макан – профессиональный фасилитатор, бизнес-стратег и эксперт по стратегическому менеджменту, сертифицированный бизнес-тренер и аккредитованный executive coach Международной федерации коучинга (ICF), а также приглашенный преподаватель программ MBA в ведущих вузах Казахстана. На протяжении всего обучения именно он создавал пространство для роста, глубоких обсуждений и практических открытий, помогал системно мыслить и видеть стратегическое в каждой задаче. Его подход ориентирован на реальные изменения и развитие лидерских компетенций, а не на простое вдохновение. Благодаря этому мы двигались вперед – к новым смыслам, пониманию и действиям. И действительно, Кайсар Макан вел нас вперед, как Porsche Macan – мощно, уверенно и без остановок.

Школа деканов, организованная КазНУ имени аль-Фараби, длилась шесть дней и состояла из трех модулей. Это было не просто обучение, а настоящее пространство для переосмысления роли декана, стратегии факультета и работы с командой.

Первый модуль был посвящен стратегическому мышлению и роли декана как лидера развития. Мы анализировали тренды в образовании, говорили о факультете как стратегической единице, работали со стейкхолдерами, делали PESTEL- и SWOT-анализ, строили сценарии будущего. Благодаря новым знаниям управление перестало казаться рутинной – оно стало осознанным лидерством.

Во втором модуле мы проектировали стратегию и систему целевых показателей. Работали с миссией, видением, ценностями, стратегическими приоритетами и показателями. Мы рисовали наш университет в будущем – через 20, 50 и 100 лет. В наших видениях он был лидером по всем ключевым рейтингам. Все 16 деканов показали сильные результаты и полное единство в главной задаче – сохранить и укрепить позиции университета в QS и Times Higher Education. Это была настоящая синергия с руководством университета.

Третий модуль прошёл на

Чимбулаке, в коворкинг-центре Edelweiss. Идея учиться вне стен университета родилась у нас самих, и руководство университета нас поддержало. Здесь мы говорили о компетенциях руководителя, мотивации, стилях управления, делегировании, контроле, целях и обратной связи. Мы рисовали университет будущего, дом мечты, узнавали себя как руководителей и поняли, что всех нас объединяет большая буква «К» – как символ командности, креативности и культуры управления.

И ещё одно важное открытие этих дней – деканы это не просто коллеги по должности. Это соратники, люди с огромным опытом, с разными взглядами и сильными сторонами, к которым всегда можно обратиться за советом, поддержкой и помощью. Теперь я точно знаю: рядом есть команда, на которую можно опереться. И вместе мы сможем сделать университет таким, каким увидели его в своих мечтах.

Отдельная благодарность Farabi Business School и лично Сарыеву Жарасхану Дюсеновичу за безусловную организацию. Мне хочется сказать о нём чуть больше, потому что наши факультеты находятся в одном здании, у нас есть общие знакомые, и как сосед я знаю о Жарасхане Дюсеновиче немного больше, чем многие коллеги. Это человек высокой культуры управления, внимательный к людям, деталям и смыслам, умеющий сочетать стратегическое мышление с человеческой теплотой. Он видит в каждом не просто участника программы, а личность, и именно поэтому всё – от содержания обучения до мелочей в организации – было сделано с душой и уважением.

Жарасхан Дюсенович получил степень бакалавра по специальности «зарубежное регионоведение» в Московском государственном институте международных отношений (МГИМО, Москва), затем окончил Дипломатическую академию Российской Федерации, где получил степень магистра мировой экономики. В настоящее время он имеет академическую степень Doctor of Business Administration

(DBA). Его профессиональный путь включает работу в Министерстве цифрового развития, инноваций и аэрокосмической промышленности РК в Астане, в Канцелярии Премьер-министра, а также в Департаменте конкурентной политики Евразийской экономической комиссии в Москве. Этот богатый управленческий и государственный опыт сегодня успешно реализуется в его работе: в настоящее время он занимает должность директора Farabi Business School и последовательно развивает её как центр современного бизнес-образования.

Брендовые подарки, тетради, ручки, бутылки и футболки в начале, именное безрукавие в финале, забота, питание, внимание к деталям – всё это создавало ощущение, что ты действительно важен как участник.

Искренняя благодарность председателю правления – ректору Туймебаеву Жансеиту Кансеитовичу и проректору по академическим вопросам Галеевой Алине Кулбаевне за поддержку, доверие и внимание к развитию деканского корпуса.

Я в должности всего несколько месяцев, и это обучение дало мне намного больше, чем просто знания. Я поняла, что детали имеют огромное значение, что важно уметь слышать команду и смотреть шире своей собственной позиции. Теперь моя задача – делиться этим опытом с заведующими кафедрами и заместителями декана. Наш ближайший шаг – разработка стратегического плана факультета на три года, чтобы чётко понимать, куда мы идём и зачем.

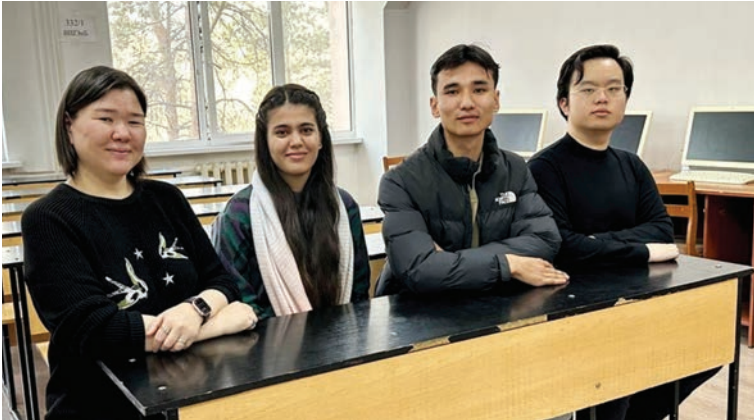
Для меня Школа деканов стала не просто этапом обучения, а точкой роста. Точкой, где появляются новые смыслы, уверенность и ответственность за будущее. Уезжая с Чимбулака, мы везли с собой не только сертификаты и тёплые воспоминания, но и главное – общее понимание: мы отвечаем за университет завтрашнего дня.

Жанна ЕРМЕКОВА,
декан Высшей школы экономики и бизнеса

This is the continuation of the interview with Bahara Alam, SHI Runyan, and Muhammad Yasin Ahmadi international students from Afghanistan and China to KazNU student community, who joined our university to pursue a degree in Management (6B04102) and Finance (6B04106). In this interview, they share their experience of applying to KazNU, moving to Kazakhstan, and adapting to academic and campus life.

Interview with 1st year international students

at Higher School of Economy and Business

– How was your transition to student life at KazNU?

Bahara: The transition to student life at KazNU felt like entering a well organized and supportive academic environment.. Interacting with classmates from diverse backgrounds enriched my experience from the very beginning..

Runyan: Student life here hasn't been as challenging as I imagined. Both fellow students and university staff are very warm and helpful..

Muhammad Yasin: Staff from the International Office and the Business School guided us through each step efficiently. Additionally, living in the international dormitory has been a great way to instantly connect with a diverse community of students, which enriches daily life.

– How would you describe the academic environment at KazNU?

Bahara: KazNU's academic environment is both demanding and inspiring. Professors teach with depth, encouraging students not just to memorize, but to think critically and independently. Assignments here are designed to challenge analytical thinking, and assessments push you to apply concepts rather than simply repeat them.

Runyan: The academic atmosphere at the university is far from dull. On the contrary, professors place great emphasis on classroom interaction with students. Independent student work is often required to be presented in the form of presentations, not just impersonal written reports.

Muhammad Yasin: It's rigorous and practical. Professors combine theory with real-world economic contexts, which is crucial for finance. They are experts in their fields and encourage critical thinking. They respect students who show initiative, much like the drive needed to run an educational initiative.

– What challenges have you faced during your studies,

and how did you overcome them?

Bahara: Every major transition comes with challenges, and mine were meaningful learning experiences. Adapting to a multilingual environment was difficult at first, but daily interaction and continuous practice helped me to overcome it. Understanding local customs took time, yet it ultimately deepened my respect for Kazakhstan's unique traditions.

Runyan: I've noticed that many things operate quite differently here compared to China, which often led me to misunderstandings or missing important matters. However, with the help of teachers and classmates, resolving these issues hasn't been difficult.

Muhammad Yasin: My main challenges were the language barrier, cultural adaptation, and the academic workload. I tackled the language issue by using apps, practicing with local friends, and taking basic Russian courses. For cultural adaptation, I embraced curiosity and resilience – trying new foods and participating in local traditions. To manage the demanding finance curriculum, I formed study groups, used university support services, and improved my time management skills.

– How has living in Almaty influenced your overall experience?

Bahara: The city is energetic, modern, and full of cultural diversity, there is always something new to explore. From local cuisine to traditional celebrations, Almaty constantly introduces you to the richness of Kazakh heritage. The city feels safe and welcoming, allowing international students to settle in quickly and comfortably.

Runyan: Almaty is not a lifeless city, but due to my personal preferences, I usually enjoy staying indoors and rarely go out to participate in activities.

Muhammad Yasin: Almaty is a major business and financial center in Central Asia. Observing

its economy firsthand provides a living case study for my finance courses. The city's safety and modern amenities provide a stable environment where I can focus entirely on my demanding studies.

– What are your academic or career plans after graduating from KazNU?

Bahara: After graduating, I plan to continue my academic path in research and eventually contribute to international development work. My goal is to use the knowledge and multicultural experience gained at KazNU to work in institutions where cross border cooperation and global perspectives are essential.

Runyan: I might go to another country to pursue a master's degree to further broaden my perspective and accumulate academic achievements. After that, I will return to my homeland to receive training from my father and gradually become involved in the business.

Muhammad Yasin: I plan to become a financial analyst or consultant specializing in emerging markets, particularly in regions like Central and South Asia. I aim to apply what I learn to build sustainable solutions, perhaps by focusing on financial literacy and access for underserved communities, merging my finance expertise with my passion for empowerment of my home country Afghanistan.

– What advice would you give to prospective international students considering KazNU?

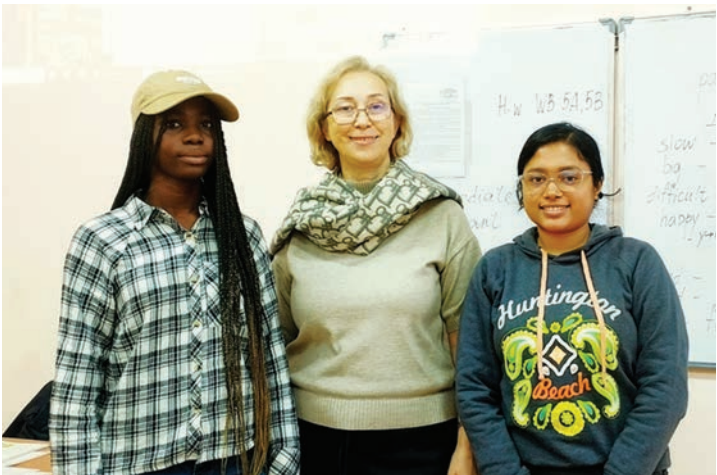
Bahara: I would tell them to come with an open mind and a willingness to grow. KazNU offers much more than academic knowledge it gives you a chance to experience a new culture, challenge your worldview, and develop both personally and professionally.

Runyan: The way some things work here might be different from what you're used to back home, but there's no need to worry too much. Just be prepared to embrace new experiences.

Muhammad Yasin: Be clear about your goals and resilience in your application. Start the scholarship and visa process extremely early. Once here, actively network with peers and professors, the diverse environment is a major asset. See this not just as a degree, but as a strategic investment in your future and a tool to make a lasting impact. Be proactive, just as you would in managing any valuable portfolio.

Diana D. TEKTIBAYEVA,
Department of Foreign Languages

Future Doctors From Abroad at Al-Farabi University

Every year, Al-Farabi Kazakh National University welcomes students from around the world to pursue medical education. Among them are young future doctors, Elizabeth Fakorede from Nigeria and Bithe Rani Mozumdar from Bangladesh, who shared their experiences of studying medicine in Kazakhstan, their first impressions, and the challenges and discoveries they have encountered along the way. For Elizabeth, the decision to study in Kazakhstan was inspired by family. She explains that her aunt told her about the country and said it was very beautiful. Although the acceptance process itself was smooth, she faced a long wait for her invitation letter, which caused her to miss some classes. Bithe Rani, on the other hand, was drawn by the promise of high-quality education, a safe environment, and an international community that makes her feel welcome.

Arriving in Kazakhstan brought a mix of excitement and the need to settle in. The newcomers are impressed by the country's beauty, especially the mountains surrounding Almaty and their snow-capped peaks. At the same time, the weather is a challenge as the students come from warmer climates. Elizabeth admits: "I like Almaty a lot, but my body doesn't agree with the weather. It was hard to adjust at first, and then I got a bit sick. But I started taking better care of myself, dressing warmly, and slowly I adapted to it." The girls also find local food milder than what they are used to at home, and notice differences such as the high price of fish or the popularity of dairy products and noodles like laghman, doner, samsa, etc.

Cultural differences are another part of the experience. The daily habits like drinking a lot of tea, greeting customs, and language barriers stand out as new and interesting and feel unique to foreigners. For example, in Nigeria, you have to greet an elderly person even if you don't know them, which is different from here in Kazakhstan. The city's strict traffic system and discipline are unusual for international students. Kazakhstani people follow the traffic rules, roads are well organized. These things stand out as new and interesting aspects of life in Kazakhstan. Religion is not that public as in their native countries. Despite these differences, students gradually adapt by observing local traditions, learn-

ing basic Kazakh phrases, and relying on translation tools when needed.

At KazNU, international students appreciate the structured learning environment. Regular seminars help them stay prepared, and the supportive teachers and organized campus create a positive study atmosphere. Although they are still discovering which subjects interest them most, they enjoy the academic challenges and feel that their study habits have already improved.

Life outside the classroom is equally important. On weekends, the students spend their time exploring the city, discovering new places, or relaxing at home with music and karaoke. Over time, they develop valuable skills such as time management, independence, and communication, especially when talking with their classmates and teachers.

Studying abroad is not only about earning a degree; it is also about personal transformation. Elizabeth notes changes in her study habits and even in her taste buds. Bithe feels she has become more confident and better at adapting to new environments. For many international students at Al-Farabi Kazakh National University, living in Kazakhstan has broadened their worldview, strengthened their independence, and shaped their future as global medical professionals in meaningful ways.

Nadezhda BERSHINA,
Senior Lecturer, Foreign Languages Department

Prepared by Aizhan MULDA GALIEVA

Ұлттық құндылықтарға құрмет

ҚазҰУ-дың география және табиғатты пайдалану факультетінде Тәуелсіздік күніне арналған тағылымды тәрбиелік іс-шара өтті. Аталған шара БҰҰ Тұрақты даму мақсаттарының 17-ші бағыты – «Бейбітшілік, әділдік және тиімді институттар» бағдарламасы аясында ұйымдастырылды.

Жиын гидрология, туризм және география білім беру бағдарламаларының білім алушылары арасында өтті. Шараның негізгі мақсаты – студент жастардың отансүйгіштік рухын нығайту, ел тарихына, ұлттық құндылықтарға деген құрметін арттыру, сондай-ақ азаматтық жауапкершілік, әділдік пен қоғамдық келісім құндылықтарын дәріптеу болды. Іс-шара «Менің жүрегім – Қазақстан» тақырыбында өтіп, студенттер арасында қабырға суретін салу арқылы елге деген сүйіспеншілікті көркем-шығармашылық тұрғыда жеткізу формасында ұйымдастырылды. Тәрбиелік бағдарламаны тарих факультетінің

Тәуелсіздік – еліміз үшін ең қымбат құндылық. Ол халқымыздың жасампаз еңбегі мен ерлік жолының нәтижесі әрі мемлекеттіліктің басты тірегі. Еліміздің ұлық мереkesі мен дербестігін насихаттау мақсатында жер-жерде түрлі іс-шаралар, форумдар, конференция мен сан алуан талқылау басқосулар өтеді.

Солардың бірі – Астанада Президенттің «Тәуелсіздік бәрінен қымбат» бағдарламалық мақаласын қоғамға кеңінен насихаттау мен талқылау мақсатында ұйымдастырылған республикалық форумы. Бұл жиынға Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті химия және химиялық технология факультетінің 1-курс студенті Әсел Мұратбек те белсене қатысып, «Жылдың үздік студенті» республикалық байқауының

Қазақстан тарихы кафедрасының қауымдастырылған профессоры, т.ғ.д. Гүлжазира Естайқызы мен оқытушы Жұлдыз Бекбауова жоғары деңгейде ұйымдастырды. Басқосуға география және табиғатты пайдалану факультеті деканының оқу-әдістемелік және тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасары Айман Шәкенқызы қатысып, жастар арасында бейбітшілік, әділдік, заң үстемдігі мен қоғамдық жауапкершілік қағидаттарын қалыптастырудағы мұндай іс-шаралардың маңыздылығын атап өтті. Кеш барысында студенттер домбырамен күй тартып, «Желтоқсан желі»

әнін шырқады. Бұл көріністер 1986 жылғы Желтоқсан оқиғасының тарихи тағылымын терең сезінуге мүмкіндік беріп, тәуелсіздік жолындағы күрестің рухани құндылығын айқын көрсетті. Аталған іс-шара студенттердің шығармашылық әлеуетін арттырып қана қоймай, олардың ұлттық сана-сезімін қалыптастыруға, азаматтық ұстанымын нығайтуға, сондай-ақ БҰҰ-ның Тұрақты даму мақсаттарына сай бейбіт қоғам құру идеяларын насихаттауға зор үлес қосты.

Мейрамгүл БИЖАНОВА,
Қазақстан тарихы кафедрасының аға оқытушысы

Байқау жеңімпазы

жеңімпазы атанды. Сөйтіп, Әсел еліміздің бас қаласы Астанада өткен марапаттау рәсіміне қатысып, ортамызға оралды. Әсел бұл кездесуден көрген-білгенін, түйген ойын кураторлық тобымызға ерекше толқыныспен әсерлі әңгімелеп берді. Әрине, Әсел туған жері – Түркістан

облысының шалғайдағы Ұзыната ауылында мектеп қабырғасынан түлеп ұшып, төсіне «Алтын белгіні» тақанда Әл-Фараби атындағы университет қабырғасында білім алуды армандап, сол асқақ қиялы Астана төріне апаратынын бала көңілі сезді ме екен, кім білсін?! Қазіргі жастарымыздың алар асуы мен жетер биігі мол және оларға жасалған мүмкіндік те шексіз деп ойлаймыз. Тәуелсіз еліміздің талапты да білімді, отансүйгіш жастары ел сенімін ақтайтынына күмәніміз жоқ. Біздің университет студенті Әсел Мұратбек – солардың бірегейі.

Ләйла ТҮГЕЛБАЕВА,
Жалпы және бейорганикалық химия кафедрасының доценті, эдвайзер

ҚазҰУ-дың биология және биотехнология факультетінің «Биомедицина» мамандығының 2-курс магистранты Роза Абдусаттарова республикалық және халықаралық деңгейдегі байқаулардың жеңімпазы атанып, отандық ғылымның мерейін асқақтатты. Розаның білім жолындағы қажырлы еңбегі мен ғылыми ізденістері бүгінде «ТМД-ның үздік студенті» және «Жылдың үздік студенті» атты беделді марапаттармен айшықталды.

ТМД-ның үздік студенті

Роза Атажанқызы өзінің алғашқы кәсіби білімін Қ.Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінде «Биология және сабақтас ғылымдар» бағыты бойынша алды. Бүгінде ҚазҰУ-дың Биофизика, биомедицина және нейроғылым кафедрасында магистрлік зерттеулерін жалғастырып, отандық ғылымның жаңа буын өкілі ретінде танылуда. Жас ғалымның ғылыми бағыты мен жетістіктеріне биология ғылымының кандидаты, профессор Нұржанат Аблайханованың қосқан үлесі зор. Тәжірибелі ғалымның жетекшілігімен Роза бүгінгі медициналық білім беру саласы үшін өте өзекті саналатын «Медициналық университетте оқитын шетелдік студенттердің ағзасының реттеушілік және бейімделу мүмкіндіктерін зерттеу» тақырыбында диссертациялық жұмысын жүргізуде. Зерттеу барысында студенттердің жоғары оқу жүктемесі жағдайындағы психофизиологиялық жай-күйі, олардың ағзасының стресс факторларына төзімділігі мен гомеостазды сақтау механизмдері зерделенеді. Бұл жұмыс медицина саласына оқуға келген шетелдік студенттердің денсаулығын сақтаудың биомедициналық көрсеткіштерін анықтауға және оқу процесін физиологиялық тұрғыдан оңтайландыруға бағытталған.

Елордамыз Астана қаласында Тәуелсіздік күні мерекесі қарсаңында халықаралық деңгейдегі салтанатты марапаттау рәсімі өтті. Розаның ғылымдағы алғашқы қадамы халықаралық сарапшылар тарапынан жоғары бағаланып, «ТМД-ның үздік студенті», «Жылдың үздік студенті» атты арнайы төсбелгісі мен куәлігі, символикалық статуеткасы, халықаралық I дәрежелі диплом, сондай-ақ жас ғалымның тәрбиесі мен біліміне үлес қосқан ата-анасына алғыс хат және ғылыми жетекшісіне диплом берілді. «Бұл марапат менің ғана емес, маған білім берген ұстаздарымның, қолдау көрсеткен ата-анамның және қара шаңырақ ҚазҰУ-ымның ортақ жеңісі», – дейді Роза Атажанқызы.

Арайлым ЕСЕНБЕКҚЫЗЫ,
аға оқытушы, PhD

Елімізді мақтан тұтамыз

Тәуелсіздік жылдары Қазақстан қысқа мерзім ішінде үлкен жетістіктерге қол жеткізді. Экономикасы нығайып, халықаралық аренада беделі артты. Бейбітшілік пен келісім саясаты еліміздің басты бағытына айналды. Көпұлтты Қазақстан халқы бірлік пен татулықтың үлгісін көрсетіп, ортақ мақсат жолында еңбек етуде. Ел ішінде жүзеге асқан ауқымды реформалар халықтың әл-ауқатын жақсартуға, білім мен ғылымды дамытуға бағытталды. Біз де ұстаз ретінде жасампаз Қазақстанды дамытуға өз үлесімізді қосып жатқанымызды мақтан тұтамыз. Осының бәрі дербес елдігіміздің арқасы. Тәуелсіздік – тек жетістік емес, үлкен жауапкершілік. Оны сақтау, нығайту, кейінгі ұрпаққа аманат

тау – әрбір азаматтың парызы. Әсіресе жастардың бойында отансүйгіштік сезімді қалыптастыру, ел тарихын құрметтеу, ұлттық құндылықтарды дәріптеу тәуелсіздіктің баянды болуына негіз болады. Өйткені ел болашағы – саналы, білімді, рухы мықты ұрпақтың қолында. Бүгінде Қазақстан жаһандану дәуірінде өз жолын айқындап, ұлттық мүддені негізгі нысанаға алды. Тәуелсіздік бізге таңдау еркіндігін, даму мүмкіндігін, болашақты өз қолымызбен құру құқығын сыйлады. Осы мүмкіндікті тиімді пайдалану – әрбір қазақстандықтың азаматтық міндеті.

Салтанат МӘУЛЕНОВА,
Толғанай РЫСҚАЛИ,
биология және биотехнология факультетінің аға оқытушылары

ҚҰРЫЛТАЙШЫ: Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Басқарма Төрағасы – Ректоры Жансейіт ТҮЙМЕБАЕВ	Ақпарат және коммуникациялар департаментінің директоры Қаншайым БАЙДӘУЛЕТ Бас редактор: Гүлнар ЖҰМАБАЙҚЫЗЫ Жауапты хатшы-дизайнер: Талғат КІРШІБАЕВ Тілшілер: Қайыржан ТӨРЕЖАН, Гүлзат НҰРМОЛДАҚЫЗЫ Фототілші: Марат ЖҮНІСБЕКОВ Корректор: Күләш ҚАДЫРБАЕВА	МЕКЕНЖАЙЫ: 050040, Алматы қ., Әл-Фараби даңғылы, 71, ректорат, 3-қабат, №305, 307 бөлме. Байланыс телефоны: 377-33-30, ішкі: 32-27, 32-28, тікелей: 377-31-48. - Электронды мекенжай: kaznugazeta@gmail.com - Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп, беттелді. «Алматы-Болашақ» АҚ баспаханасында басылды. Кезекші редактор: Қайыржан ТӨРЕЖАН	Бағасы келісім бойынша. Газетке жазылу индексі: 64787 Таралымы – 2000 Тапсырыс №133 - Жарияланған мақаладағы автор пікірі редакцияның көзқарасын білдірмейді. - Редакцияға түскен қолжазба қайтарылмайды, үш компьютерлік беттен асатын материалдар қабылданбайды. «Qazaq universitetine» жарияланған мақала көшіріліп басылса, сілтеме жасалуы міндетті. - Жарнама мәтініне жарнама беруші жауапты.
--	--	--	---